

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

**ЗАКЛАДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ**

ДБН В.2.2-18:2007

Київ
Мінбуд України
2007

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО:	Відкрите акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ВАТ "КиївЗНДІЕП)
РОЗРОБНИКИ:	В. Куцевич, д-р арх. (керівник розробки); архітектори Л. Філатова, Б. Губов, <u>О. Гайдученя, канд. арх.</u> ; В. Гершкович, канд.техн.наук; інженери І. Крапівін, Б. Польчук
	За участю: Мінпраці та соціальної політики України (І. Шпитяк, К. Міщенко, В. Павлюченко, О. Суліма, В. Смерецька); УкрНДІ пожежної безпеки МНС України (В. Сокол); Інституту гігієни і медичної екології ім. О.М. Марзєєва АМН України (В. Акіменко, д-р мед.наук; А. Яригін, канд.біол.наук; О. Шумак)
ВНЕСЕНО ТА ПІДГОТОВЛЕНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ:	Управління архітектурно-конструктивних та інженерних систем будинків і споруд (О. Авдієнко, А. Нечепорчук) Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:	Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23 січня 2007 р. № 20 і чинні з 1 липня 2007 р.
УВЕДЕНО ВПЕРШЕ	

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

**Будинки і споруди.
Заклади соціального захисту населення**

**ДБН В.2.2-18:2007
Вводяться вперше**

Чинні від 2007-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Ці Норми поширюються на розроблення проектів нових і реконструкцію існуючих будинків і споруд закладів соціального захисту населення: будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричних пансіонатів, пансіонатів для ветеранів війни і праці; психоневрологічних інтернатів; територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян; будинків нічного перебування, центрів реінтеграції бездомних громадян, центрів соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, та соціальних готелів, призначених для тимчасового притулку дорослих бездомних громадян.

1.2 Вимоги цих Норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб - суб'єктів інвестиційної діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.

1.3 При проектуванні будинків і приміщень закладів соціального захисту населення, поряд з положеннями цих Норм, слід також виконувати вимоги інших чинних нормативних документів у галузі будівництва.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цих Нормах є посилання на такі нормативні документи

ДБН 360-92**	Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень
ДБН 363-92	Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України
ДБН Б.2.4-1-94	Планування і забудова сільських поселень
ДБН В.1.1-5-2000	Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах
ДБН В.1.1-7-2002	Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва
ДБН В.1.1-12-2006	Захист від небезпечних геологічних процесів. Будівництво у сейсмічних районах України
ДБН В.2.2-9-99	Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення
ДБН В.2.2-10-2001	Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я
ДБН В.2.2-11-2002	Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування. Основні положення
ДБН В.2.2-13-2003	Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
ДБН В.2.2-15-2005	Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення
ДБН В.2.2-16-2005	Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади
ДБН В.2.2-17-2006	Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення
ДБН В.2.3-4-2000	Споруди транспорту. Автомобільні дороги
ДБН В.2.3-5-2001	Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів
ДБН В.2.3-15-2007	Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
ДБН В.2.5-13-98*	Інженерне обладнання будинків і споруд. Пожежна автоматика будинків і споруд
ДБН В.2.5-20-2001	обладнання будинків і споруд. Газопостачання
ДБН В.2.5-23-2003	Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення
ДБН В.2.5-27-2006	Інженерне обладнання будинків і споруд. Захисні заходи електробезпеки і в електроустановках будинків і споруд

ДБН В.2.5-28:2006	Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення
ДБН В.2.6-31:2006	Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель
ДСТУ Б В.1.1-4-98*	Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги
ДСТУ ISO 4190-6-2001	Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір
ДСТУ ISO 9386-2:2004	Приводні підйомні пристрої для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування
ГОСТ 2874-82	Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством (Вода питна. Гігієнічні вимоги і контроль за якістю)
ДНАОП 0.00-1.02-99	Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів
ДНАОП 0.00-1.32-01	Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок
НРБУ-97	Норми радіаційної безпеки України. Державні гігієнічні нормативи
НАПБ А.01.001-2004	Правила пожежної безпеки в Україні
НАПБ Б.01.007-2004	Правила облаштування та використання ліфтів для транспортування пожежних підрозділів у будинках і спорудах
НАПБ Б.06.004-97	Перелік однотипних за призначенням об'єктів, які підлягають обладнанню автоматичними установками пожежогасіння та пожежної сигналізації
ВБН В.2.2.45-1-2004	Проектування телекомунікацій. Лінійно-кабельні споруди
СНиП II-12-77	Здания и сооружения. Защита от шума (Будинки та споруди. Захист від шуму)
СНиП II -35-76	Котельные установки (Котельні установки)
СНиП 2.01.01-82	Строительная климатология и геофизика (Будівельна кліматологія та геофізика)
СНиП 2.04.01-85	Внутренний водопровод и канализация зданий (Внутрішній водопровід і каналізація будинків)
СНиП 2.04.02-84	Водоснабжение. Наружные сети и сооружения (Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди)
СНиП 2.04.05-91	Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення, вентиляція та кондиціонування)
СНиП 2.04.07-86*	Тепловые сети (Теплові мережі)
СНиП 2.09.02-85*	Производственные здания (Виробничі будівлі)
СНиП 3.05.01-85	Внутренние санитарно-технические системы (Внутрішні санітарно-технічні системи)
СНиП 3.05.06-85	Электротехнические устройства (Електротехнічні пристрої)
СНиП 3.05.07-85	Системы автоматизации (Системи автоматизації)
ВБН В.2.2.45-1-2004	Проектування телекомунікацій. Лінійно-кабельні споруди
ВСН 01-89/ Росавтотранс	Предприятия по обслуживанию автомобилей (Підприємства з обслуговування автомобілів)
ВСН 60-89/ Госкомархитектуры	Устройство связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования (Улаштування зв'язку, сигналізації та диспетчеризації інженерного обладнання житлових і громадських будинків. Норми проектування)
ВСН 97-83/ Минэнерго СССР	Инструкция по проектированию городских и поселковых электросетей (Інструкція з проектування міських і селищних електромереж)
ВСН 205-84/ ММСС СССР	Инструкция по проектированию электроустановок, систем автоматизации технологического оборудования (Інструкція з проектування електроустановок, систем автоматизації технологічного обладнання)
ДСП 173-96	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

ДСанПіН 136/1940-97	Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання
ДСанПіН 239-96	Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань
СанПиН 42-123-5777-91	Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое (Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, що виробляють м'яке морозиво)
СанПиН 6027.А-91	Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми щодо застосування полімерних матеріалів у будівництві)
СанПиН 1304-75	Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых помещениях (Санітарні норми допустимих вібрацій в житлових приміщеннях)
СанПиН 2605-82	Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки (Санітарні норми і правила забезпечення інсоляцією житлових та громадських будинків і території житлової забудови)
СанПиН 3077-84	Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки (Санітарні норми допустимого шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови)
РД 34.21.122-87/ Минэнерго СССР	Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений (Інструкція з улаштування блискавкозахисту будинків і споруд)
ПУЭ-86	Правила устройства электроустановок (ПУЕ-86 Правила улаштування електроустановок)
ПУЭ-2006	Правила улаштування электроустановок

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті в цих Нормах, та визначення позначених ними понять.

3.1 Будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці (далі - будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів) - стаціонарна соціально-медична установа загального типу для постійного проживання громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, інвалідів, які потребують стороннього догляду, побутового та медичного обслуговування (Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

3.2 Психоневрологічний інтернат - стаціонарна соціально-медична установа, призначена для постійного проживання громадян із психоневрологічними захворюваннями, які потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування (Типове положення про психоневрологічний інтернат / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

3.3 Територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян (далі - територіальний центр) - спеціальна державна установа, що надає послуги пенсіонерам, інвалідам, одиноким непрацездатним громадянам та іншим соціально незахищеним громадянам вдома, в умовах стаціонарного, тимчасового та денного перебування, які спрямовані на підтримання їхньої життєдіяльності і соціальної активності (Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян / Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України від 01.04.97 р. № 44).

3.4 **Тимчасовий притулок для дорослих** - організація нічного або тимчасового проживання громадян без визначеного місця проживання, осіб, що постраждали від фізичного або психічного насильства, стихійного лиха, катастрофи тощо, з наданням їм правової, психологічної, соціальної,

медичної та побутової допомоги в подоланні тимчасових труднощів, сприянні у встановленні особи, відновленні документів, паспортизації та працевлаштуванні (Закон України "Про соціальні послуги". -К., 2003).

3.5 Будинок нічного перебування (далі - нічліжний будинок) - заклад соціального захисту для ночівлі громадян, які не мають житлового приміщення, яке б вони могли використовувати для проживання (Типове положення про будинок нічного перебування / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.6 Центр реінтеграції бездомних громадян (далі - центр реінтеграції) - заклад соціального захисту для бездомних громадян, діяльність якого спрямована на поступове повернення особи до самостійного повноцінного життя шляхом надання їй комплексу соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб (Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.7 Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі (далі - центр соціальної адаптації) - соціальна установа для надання соціальних послуг особам, звільненим з місць позбавлення волі, та їх тимчасового перебування (Типове положення про центр соціальної адаптації для осіб, звільнених з місць позбавлення волі / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. №31).

3.8 Соціальний готель - заклад соціального захисту для перебування бездомних громадян, який має у своєму складі окремі номери (Типове положення про соціальний готель / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 03.04.06 р. № 98).

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів включають три типи підрозділів:

- а) відділення для осіб, спроможних самостійно пересуватися і частково себе обслуговувати, але які потребують додаткового побутового і медичного обслуговування;
- б) відділення для лежачих хворих, що потребують систематичного побутового і медичного обслуговування і постійного або періодичного догляду;
- в) відділення для інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках (відділення організується за наявності 25 і більше інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках (далі - інвалідів-колясочників) за меншої кількості інвалідів-колясочників слід передбачати для них житлові групи або приміщення; відділенні для осіб, спроможних самостійно пересуватися).

4.2 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів слід проектувати місткістю від 50 до 200 місць. Залежно від місцевих умов і за відповідного обґрунтування допускається збільшувати місткість до 300 місць, а у сільській місцевості - передбачати будинки-інтернати місткістю 20-40 місць.

4.3 Психоневрологічні інтернати включають відділення різних профілів і режимів утримання хворих (ліжковий, спостережний, вільний):

- а) відділення інтенсивного медичного догляду (ліжковий і спостережний режими утримання);
- б) відділення медико-педагогічної корекції (спостережний і вільний режими утримання);
- в) відділення соціо-реабілітаційного профілю (спостережний і вільний режими утримання);
- г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності (вільний режим утримання).

4.4 Призначення відділень, що входять до психоневрологічних інтернатів, наведені у додатку А.

Допускається проектувати будинки психоневрологічних інтернатів однопрофільними або змішаними, які включають відділення декількох різних профілів.

4.5 Психоневрологічні інтернати слід проектувати місткістю від 100 до 200 місць.

4.6 Територіальні центри слід проектувати не менше ніж із двох підрозділів, основними з яких є:

- а) відділення соціальної допомоги вдома;

- б) відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам;
- в) відділення соціально-побутової реабілітації;
- г) відділення соціально-медичної реабілітації.

4.7 Кількість і призначення підрозділів територіальних центрів визначається в кожному конкретному випадку завданням на проектування. Структурні підрозділи територіальних центрів наведені у додатку Б.

4.8 Кожен із закладів соціального захисту для бездомних громадян (нічліжний будинок, центр реінтеграції, соціальний готель) та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (центр соціальної адаптації) може функціонувати самостійно або бути структурним підрозділом іншого закладу для бездомних громадян. Максимальну місткість даних типів закладів слід приймати не більше 100 місць.

Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку В.

5 РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

5.1 Будинки закладів соціального захисту населення слід розміщувати на окремих ділянках сільбищних територій міст, селищ міського типу та сільських поселень.

5.2 Розміщення, місткість і розміри земельних ділянок закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування з урахуванням вимог 6.1 ДБН 360, ДБН В.2.4-1, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-17, ДСП 173, ДСанПіН 239, СанПіН 2605 і СанПіН 3077.

5.3 До ділянок закладів соціального захисту населення необхідно передбачати під'їзди і підходи від зупинок громадського транспорту, а на території закладів повинні бути виділені такі зони:

- житлова (або "забудови");
- відпочинку (зелена зона з прогулянковими алеями, майданчиками для відпочинку; тіньовими навісами, альтанками, лавами, столами для ігор);
- фізкультурно-оздоровча (на ділянках будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів і територіальних центрів - майданчики для занять фізкультурою, у тому числі лікувальною; для будинків-інтернатів з інвалідами додатково слід передбачати майданчики для спортивних ігор);
- лікувально-виробнича - для психоневрологічних інтернатів (або "виробнича" - для центрів реінтеграції та соціальної адаптації);
- господарська (господарський майданчик, майданчик для сміттєзбірників і допоміжні споруди: складські, гараж, овочесховище, пральня, дезінфекційна камера тощо);
- плодовий сад і город (залежно від місцевих умов).

5.4 До житлової і господарської зон повинні бути передбачені самостійні в'їзди. Допускається передбачати один в'їзд на територію закладів соціального захисту населення місткістю до 200 місць.

5.5 Планувальним рішенням ділянки необхідно забезпечити можливість проїзду пожежних машин до будинків згідно з вимогами ДБН 360.

5.6 При в'їзді на ділянку необхідно передбачати автомобільну стоянку. Місткість стоянки слід розраховувати, виходячи з потреб персоналу, мешканців і відвідувачів закладів соціального захисту населення з урахуванням розрахункового рівня автомобілізації даного населеного пункту згідно з ДБН 360 і ДБН В.2.3-15. При розміщенні автостоянок слід враховувати вимоги ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5, ДБН 360 і ДБН В.2.2-17.

Не допускається розміщувати стоянку на території закладу соціального захисту населення із стаціонаром з боку вікон житлових корпусів. Відстань від стоянки до інших корпусів повинна бути не меншою 15 м.

5.7 На земельній ділянці закладів соціального захисту населення необхідно передбачати майданчик для розміщення сміттєзбірників на відстані не ближче 20 м до вікон будинку. До майданчиків зі сміттєзбірниками повинен бути передбачений під'їзд для вивозу сміття.

5.8 Площа зелених насаджень (включаючи газони, квітники, плодовий сад і город) повинна складати: не менше 50 % площі ділянки будинку-інтернату для громадян похилого віку та інвалідів або психоневрологічного інтернату; не менше 35 % площі ділянки територіального центру та закладів соціального захисту, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених із місць позбавлення волі.

5.9 Підходи до житлового корпусу і шляхи руху мешканців у зону відпочинку не повинна мати перетину з проїздами для автотранспорту.

Проїзди і підходи до будинків повинні мати тверде покриття. Матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів повинні забезпечувати безпечне пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі інвалідів-колясочників.

Уклон прогулянкових доріжок і тротуарів слід приймати не більше 5 %; доріжки і тротуари, що мають уклон, на поворотах і через кожні 6 м довжини повинні мати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

5.10 Необхідність улаштування пандусів і сходів на шляху руху громадян похилого віку та інвалідів, їх конструкції та огорожі слід визначати згідно з додатком Г ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-17.

5.11 Земельні ділянки будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів і закладів, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб

звільнених із місць позбавлення волі, повинні мати огорожу заввишки не менше 1,6 м, а психоневрологічних інтернатів - паркани не менше 2 м із хвіртками, що замикаються, і воротами.

5.12 Улаштування прохідної на територію закладів соціального захисту населення з інженернотехнічним оснащенням повинно визначатися завданням на проектування.

6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

Об'ємно-планувальні рішення будинків і споруд закладів соціального захисту населення повинні формуватися згідно з вимогами даних Норм та положень ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-15, відповідати санітарно-гігієнічним і протипожежним нормам. При розробленні конструктивних рішень будинків, що зводяться в особливих умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-5 і ДБН В.1.1-12. Огород-жувальні конструкції слід проектувати згідно з ДБН В.2.6-31.

Планувальне рішення будинків повинно забезпечувати безперешкодний та зручний доступ маломобільних мешканців чи відвідувачів до приміщень, зон і місць, які призначені для них, відповідно до вимог ДБН 363 і ДБН В.2.2.17.

Склад і площі приміщень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування згідно з цими Нормами та технологічними вимогами.

Приміщення в будинках закладів соціального захисту населення поділяються на дві основні групи: житлові приміщення; обслуговуючі приміщення.

6.1 Житлові приміщення

6.1.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів

6.1.1.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються в складі відділень: для осіб, спроможних самостійно пересуватися; для інвалідів-колясочників; для лежачих хворих.

6.1.1.2 Житлові кімнати у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників необхідно проектувати на одне та два місця, у відділенні для лежачих хворих - на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників приймаються з розрахунку не менше відповідно 8 м² і 10 м² на людину, але не менше 10 м² і 12 м² - в одномісних. Площі житлових кімнат у відділенні для лежачих хворих приймаються з розрахунку не менше 8 м² на людину, але не менше 9 м² - в одномісних.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях слід приймати за завданням на

проектування з урахуванням місцевих умов.

6.1.1.3 Місткість житлових груп повинна бути не більшою 25 осіб. До складу відділень необхідно включати 3-4 житлові групи із загальними приміщеннями медичного і побутового призначення.

6.1.1.4 Склад та площі приміщень житлових груп для різних категорій мешканців і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 1.

Таблиця 1 - Склад і площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб, що самостійно пересуваються	для інвалідів-кол	для лежачих хворих
Житлова група			
1 Житлові кімнати:			
на одне місце	10	12	9
на два місця	16	20	16
на три місця	-	-	24
2 Передпокій (при житловій кімнаті)	3	3	3
3 Санвузол ¹⁾ (при житловій кімнаті)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ (ванна)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ	Один унітаз, один умивальник
(згідно з 6.3.13 цих Норм)			
4 Кімната відпочинку або вітальня, хол	1,2 (на одну особу)	1,6 (на одну особу)	-
5 Кухня:			
- кухня-буфетна	0,6 (на одну особу)	0,8 (на одну особу)	-
- кухня-роздавальна	-	18	18
6 Ванна кімната ²⁾	12(4 ³⁾)	12	14
7 Душові кабінки з місцем для роздягання ⁴⁾	Одна душова кабіна на 8 осіб ⁵⁾		
8 Кабіна особистої гігієни жінок	(згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		
9 Побутова кімната	14	20	-
10 Санітарна кімната	-	-	20
11 Комора чистої білизни	2	2	4
12 Місце для каталок і крісел-колясок	-	4	6
13 Пост чергового персоналу	-	4	4
Загальні приміщення відділень			
14 Процедурна	18	18	18
15 Кімната чергової медсестри	12	12	12
16 Кімната сестри-господарки	10	10	10
17 Кімната для прасування білизни та одягу	6	8	6
18 Клізмова	8	8	8
19 Кімната персоналу	8	8	8
20 Санвузол для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
21 Приміщення для куріння	15	15	-
¹⁾ Допускається проектувати по одному санвузлу на дві одно-, двомісні житлові кімнати. ²⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні ванною. ³⁾ Допускається зменшувати до 4 м ² за умови обладнання душем санвузлів при житлових кімнатах. ⁴⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні душем або ванною. ⁵⁾ У разі розміщення інвалідів-колясочників у відділенні для осіб, що самостійно пересуваються, слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.			

6.1.1.5 У відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи) і дві кухні-буфетні, призначені для приготування їжі мешканцями.

Допускається проектувати по одному приміщенню кухні-роздавальної, яка передбачається для підігрівання та роздавання їжі, що доставляється з їдальні, і побутової кімнати на дві житлові групи, а також замість кухонь-буфетних у житловій групі передбачати кухню-нішу у передпокої при кожній житловій кімнаті за умови обладнання її електроплитою та влаштуванням у ній примусової вентиляції.

6.1.1.6 Побутова кімната у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників повинна поділятися на зони: для прання та сушіння дрібних речей; зберігання предметів прибирання; чищення одягу та взуття.

Санітарна кімната передбачається у відділеннях для лежачих хворих і повинна мати зони: для миття та стерилізації суден; миття та сушіння клейонок; зберігання предметів прибирання; сортування, сушіння та тимчасового зберігання брудної білизни. Допускається у санітарній кімнаті встановлювати трубопровід для спускання брудної білизни.

6.1.1.7 У будинках-інтернатах місткістю 100 місць і менше слід проектувати одну процедурну на весь будинок, а в будинках-інтернатах місткістю 50 місць і менше допускається не передбачати кімнати чергової медсестри та сестри-господарки, а також клізмову.

6.1.2 Психоневрологічні інтернати

6.1.2.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються у складі лікувальних відділень (інтенсивного медичного догляду; медико-педагогічної корекції; соціо-реабілітаційного профілю; для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності), виходячи із умов (режиму) утримання хворих: вільний, спостережний і ліжковий.

6.1.2.2 Житлові кімнати для осіб з вільним і спостережним режимами утримання необхідно проектувати на одне та два місця, для осіб з ліжковим режимом утримання - на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат на одне та два місця повинні визначатися з розрахунку не менше 8 м² на одне місце, але не менше 10 м² - в одномісних кімнатах. Площі житлових кімнат на три місця для осіб з ліжковим режимом утримання приймаються з розрахунку не менше 7 м² на одне місце.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях психоневрологічних інтернатів слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

6.1.2.3 Житлові групи психоневрологічних інтернатів необхідно проектувати місткістю не більше ніж на 25 місць. До складу відділень рекомендується включати чотири-шість житлових груп із загальними приміщеннями медичного, реабілітаційного, дозвіллевого та побутового призначення.

6.1.2.4 Склад та площі приміщень житлових груп для осіб з різним режимом утримання і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 - Склад та площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень психо-неврологічних інтернатів

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб з вільним режимом утримання	для осіб зі спостережним режимом утримання	для осіб з ліжковим режимом утримання
Житлова група			
1 Житлові кімнати:			
на одне місце	10	10	10
на два місця	16	16	16
на три місця	-	-	21
2 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник - на вісім жінок або один унітаз, один умивальник, один пісуар на 12 чоловіків (згідно з 6.3.13 цих норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		Один унітаз, один умивальник

Кінець таблиці 2

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб з вільним режимом утримання	для осіб зі спостережним режимом утримання	для осіб з ліжковим режимом утримання
3 Умивальна кімната з піддоном для миття ніг	Один умивальник, один піддон на шість осіб (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		Два умивальники, один піддон
4 Кімната відпочинку	1,2 (на одну особу)	1,4 (на одну особу)	-
5 Їдальня	-	1,4 (на одну особу)	-
6 Кухня-продовольча	-	18	18
7 Ванна кімната	12	12	12
8 Душові кабінки з місцем для роздягання	Одна душова кабіна на вісім осіб ¹⁾		-
9 Кабіна особистої гігієни жінок	(згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН 2.2-9)		-
10 Побутова кімната	12	12	-
11 Санітарна кімната	-	-	16
12 Комора чистої білизни	2	2	4
13 Гардеробна для зберігання верхнього одягу	-	0,6 (на одну особу)	-
14 Місце для зберігання каталогів та крісел-колясок	-	-	4
15 Кімната санітарки	9	9	9
16 Цілодобовий пост санітара/санітарки	4	4	4
Загальні приміщення відділень			
17 Кабінет лікаря	12	12	12
18 Кімната чергової медсестри (процедурна)	12	12	12
19 Процедурна амінозинова з підготовчою	18	18	18
20 Клізмова	8	8	8
21 Гурткова кімната (кімната арттерапії)	18	18	-
22 Приміщення для трудотерапії з кімнатою інструктора	-	40+12	-
23 Кімната сестри-господарки	10	10	10
24 Кімната для прасування білизни та одягу	6	6	6
25 Кімната персоналу	8	8	8
26 Санвузол для персоналу (чоловічий та жіночий)	По одному унітазу, одному умивальнику у шлюзі, одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
27 Приміщення для куріння	15	15	-

¹⁾ За наявності у відділенні інвалідів-колясочників слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.

6.1.2.5 У відділеннях з вільним і спостережним режимами утримання на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи).

6.1.2.6 Побутова та санітарна кімнати у відділеннях для осіб з різними режимами утримання повинні мати функціональні зони згідно з 6.1.1.6 цих Норм.

6.1.2.7 Допускається частину житлових кімнат у відділеннях з вільним режимом утримання, призначених для проживання осіб з найбільш збереженим інтелектом, проектувати з прикімнатними санвузлами згідно з 6.1.1.4 і 6.3.13 цих Норм.

6.1.3 Територіальні центри

6.1.3.1 У територіальних центрах житлові групи для денного, тимчасового і постійного перебування слід проектувати не більше ніж на 25 місць. Склад груп і кількість місць у них визначається

завданням на проектування.

Орієнтовний склад приміщень житлових груп для денного перебування у відділеннях соціально-побутової і соціально-медичної реабілітації територіальних центрів наведений у додатку Г.

6.1.3.2 Площі приміщень житлових груп для денного перебування слід приймати з розрахунку:

- гардеробну (за відсутності гардеробної у вхідній групі приміщень) - 0,6 м²/люд., але не менше 15 м²;
- кімнату денного перебування (вітальню) - 1,5 м /люд., але не менше 36 м² ;
- кімнати для денного відпочинку (спальні для жінок і чоловіків) на 50 % місць у групі - 2,5 м²/люд., але не менше 16 м² кожна;
- кухню-буфетну - 0,6 м²/люд., але не менше 12 м²;
- санвузли для жінок:
 - по одному унітазу та одному умивальнику в шлюзі;
 - по одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.13 цих Норм).

6.1.3.3 Приміщення житлових груп для тимчасового і постійного перебування у територіальних центрах проектується за нормативами будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів.

6.1.4 Заклади соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (нічліжні будинки, центри реінтеграції, центри соціальної адаптації, соціальні готелі)

6.1.4.1 У закладах соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, житлові приміщення (спальні, житлові кімнати, номери) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи. Склад приміщень житлових груп і кількість місць у них визначається завданням на проектування.

Рекомендований склад приміщень житлових груп закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку Д.

6.1.4.2 Житлові приміщення необхідно проектувати: не більше ніж на 18 місць - у нічліжних будинках, на 2-6 місць - у центрах реінтеграції та соціальної адаптації, на 1-3 місця - у соціальних готелях.

Площі житлових приміщень слід приймати з розрахунку не менше: 4 м² на одну людину у спальнях нічліжних будинків, 6 м² - у житлових кімнатах центрів реінтеграції та соціальної адаптації і 8 м² - у номерах соціальних готелів.

6.1.4.3 Площі підсобних приміщень житлових груп необхідно приймати згідно з вимогами до аналогічних приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів.

6.2 Обслуговуючі приміщення

До складу обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення входять:

- культурно-дозвіллеві та фізкультурно-оздоровчі приміщення;
- медичні приміщення;
- приміщення їдальні;
- лікувально-трудова (або виробничі) приміщення;
- адміністративно-побутові та службові приміщення;
- складські та господарські приміщення.

Склад та площі обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення повинні встановлюватися завданням на проектування згідно з вимогами цих Норм і нормами проектуванні з відповідних будинків і приміщень.

У випадку включення територіальних центрів або їхніх відділень до складу житлових

ДБН В.2.2-18:2007 С.14

будинків-спеціально призначених для інвалідів і громадян похилого віку, приміщення територіальних цент-

рів повинні проектуватися з урахуванням додаткового обслуговування не менше 30 % інвалідів і громадян похилого віку, що мешкають у будинку.

6.2.1 Культурно-дозвілєві та фізкультурно-оздоровчі приміщення

6.2.1.1 До групи приміщень культурно-дозвілєвого та фізкультурно-оздоровчого призначення відносяться: зал для глядачів з фойє, клубні приміщення (в складі бібліотеки-читальні, інтернет-клубу і кімнат для гурткових занять), фізкультурно-оздоровчі з допоміжними приміщеннями.

6.2.1.2 Кількість місць у залі для глядачів слід приймати:

- у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів - з розрахунку 100 % спроможних до самообслуговування і тих, хто пересувається на кріслах-колясках, і 20 % тих, хто потребує постійного догляду з відділень для осіб, спроможних самостійно пересуватися, та для інвалідів-колясочників;
- у психоневрологічних інтернатах - з розрахунку 100 % осіб вільного утримання з відділень медико-педагогічної корекції та соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності;
- у територіальних центрах - з розрахунку 100 % осіб з відділень денного перебування і спроможних до самостійного пересування з відділень тимчасового та постійного перебування;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації - з розрахунку 100 % клієнтів.

6.2.1.3 Склад і площі культурно-дозвілєвих та фізкультурно-оздоровчих приміщень закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 - Склад і площі культурно-дозвілєвих та фізкультурно-оздоровчих приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше	
	до 100 місць	більше 100 до 200 місць
1 Зал для глядачів	Проектується згідно з ДБН В.2.2-16 із розрахунку на одне місце у залі: - для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися - 1,1 м ² ; - для інвалідів-колясочників - 2,2 м ² ; - для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації - 1,1 м ²	
2 Естрада	30	50
3 Фойє	0,5 м ² на одне місце у залі, але не менше 24	
4 Артистична із вбиральною	10x2	12x2
	Один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.15 цих Норм)	
5 Бібліотека-читальня	0,3 м ² на одне місце у закладі	
6 Приміщення інтернет-клубу	18	30
7 Гурткова	18	30
8 Комора інвентаря	10	12
9 Кінопроекційна	20	20
10 Приміщення для куріння	15	15
11 Вбиральні при фойє (для жінок і чоловіків)	Згідно з ДБН В.2.2-16 і ДБН В.2.2-17	
12 Фізкультурно-оздоровчі приміщення: - універсальний зал - тренажерний зал	Проектується згідно з ДБН В.2.2-13 (для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися; для інвалідів (інвалідів-колясочників); для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації)	
13 Роздягальні для жінок і чоловіків з душовими і туалетними	Те саме	

6.2.1.4 Зали для глядачів слід проектувати з урахуванням встановлення у них напівм'яких або твердих крісел зі стаціонарними сидіннями. Крісла повинні бути прикріплені до підлоги. Кількість місць у ряді повинна бути: за однібічної евакуації - не більше 12, за двобічної евакуації - не більше 25. Ширина проходів між рядами повинна бути не меншою 0,55 м.

6.2.1.5 Перед естрадою або у кінці залу необхідно передбачати площадку для розміщення інвалідів у кріслах-колясках. Місця для інвалідів у кріслах-колясках не слід розташовувати групами чисельністю більше трьох в одному ряді.

6.2.1.6 У будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю менше 100 місць допускається передбачати суміщений зал для глядачів та обідній із розрахунку на одне посадочне місце: 1,6 м²- для осіб, спроможних самостійно пересуватись, і 3,0 м² - для інвалідів-колясочників.

6.2.1.7 Зали для глядачів, призначені для показу кінофільмів, повинні відповідати вимогам норм проектування культурно-видовищних і дозвіллевих закладів (ДБН В.2.2-16).

6.2.1.8 Склад приміщень для гурткових занять приймається за завданням на проектування, але не менше одного приміщення площею 18 м² на заклад.

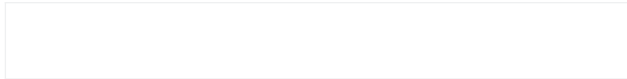
6.2.1.9 Склад фізкультурно-оздорових приміщень у будинках закладів соціального захисту населення повинен встановлюватися завданням на проектування з урахуванням використання їх інвалідами різних категорій, у тому числі і колясочників, відповідно до ДБН В.2.2-13.

6.2.2 Медичні приміщення

6.2.2.1 Склад та площі приміщень медичного пункту з приймально-карантинним відділенням ізолятором у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатах слід приймати згідно з таблицею 4.

Таблиця 4 - Склад і площі медичних приміщень

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше			
	у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю		у психоневрологічних інтернатах місткістю	
	100 місць	200 місць	150 місць	200 місць
1 Кабінет завідувача медпункту	-	12	-	12
2 Кабінет лікаря	12	12	12	12
3 Кабінет старшої медсестри	18	18	18	18
4 Кабінети лікарів-консультантів:				
- отоларинголога	18	18	18	18
- офтальмолога (з темною кімнатою);	18+8	18+8	18+8	18+8
- гінеколога	18	18	18	18
5 Стоматологічний кабінет	18	18	18	18
6 Процедурна	18	18	18	18
7 Кабінет електросвітлолікування з приміщенням для обробки прокладок	12+6	18+8	12+6	18+8
8 Кабінет теплолікування з приміщенням для підігрівання парафіну й озокериту	-	12+8	-	12+8
9 Кімната зберігання переносної апаратури	-	8	8	8
10 Приміщення для зберігання прибирального інвентаря	2	2	2	2
11 Приміщення лікувальної фізкультури (ЛФК):				
а) зал;	5 м ² на одну людину			
б) роздягальня з душовою та вбиральною	8	12	12	16

Одна душова кабіна, один унітаз і один умивальник
(згідно з 6.3.13 цих Норм)

Кінець таблиці 4

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше			
	у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів місткістю		у психоневрологічних інтернатах місткістю	
	100 місць	200 місць	150 місць	200 місць
12 Кабінет масажу (на одну кушетку)	12	12	12	12
13 Лабораторія:				
а) приміщення з кабіною для приймання матеріалів на аналіз;	-	4+6	-	4+6
б) кабінет для взяття на аналіз проб крові;	-	9	9	9
в) автоклавна-стерилізаційна;	10	12	12	12
г) кабінет для проведення лабораторних досліджень (на одного лаборанта);	8	10	8	10
д) приміщення для обробки лабораторного посуду та знищення матеріалів	4	4	4	4
14 Аптека (аптечний пункт)	Проектується згідно з ДБН В.2.2-10			
15 Кімната медперсоналу з душовою	10	12	10	12
16 Вбиральня для медперсоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
17 Приміщення для тимчасового зберігання трупів:				
а) кімната для зберігання трупів з холодильною камерою;	10+2	10+2	10+2	10+2
б) вбиральня для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
18 Приймально-карантинне відділення:				
а) вестибюль-очікувальна;	10	12	12	12
б) вбиральня при вестибюлі;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
в) оглядова-роздягальня;	12	12	12	12
г) ванна з душем і місцем для одягання;	10	10	10	10
д) палата на два місця з вбиральною;	19 × 2	19 × 2	19 × 2	19 × 2
	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
є) буфетна - пост чергового персоналу;	-	6	6	6
ж) місце для каталок	2	2	2	2
19 Ізолятор:				
а) приймальня (шлюз);	6	6	6	6
б) палата на два ліжка;	14 × 2	14 × 2	14 × 2	14 × 2
в) санвузол;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
г) буфетна	6	6	6	6

6.2.2.2 Склад та площі спецпроцедурних для психоневрологічних інтернатів слід передбачати за завданням на проектування згідно з ДБН В.2.2-10.

Площа палат приймально-карантинного відділення психоневрологічних інтернатів повинна бути збільшена до 28 м² у разі функціонування відділення інтенсивного медичного догляду.

6.2.2.3 Буфетні приймально-карантинного відділення й ізолятора слід обладнувати двоконфорочною електроплитою, мийкою, робочим столом і навісною полицею для посуду (мисником).

6.2.3 Приміщення їдальні

6.2.3.1 Склад та площі приміщень їдалень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування залежно від типу, кількості осіб, що обслуговуються, і місць приймання їжі.

6.2.3.2 Кількість місць в обідньому залі слід приймати з розрахунку одночасного обслуговування за допомогою офіціантів 100 % перебуваючих:

- у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для інвалідів-колясочників будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- у відділеннях для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів;
- у відділеннях с групами денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації.

6.2.3.3 Обідні зали допускається проектувати поповерхово.

6.2.3.4 Склад і площі приміщень їдальні різних за місткістю закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 5.

Таблиця 5 - Склад та площі приміщень їдальні

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Приміщення для мешканців				
1 Обідній зал	1,4 м ² на одне місце у залі			
2 Роздавальна	10	12	14	14
3 Умивальна	Один умивальник на 20 місць, але не менше двох (згідно з додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)			
4 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник у шлюзі на 30 місць ¹⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)			
Виробничі приміщення				
5 Овочевий цех	-	-	18	20
6 Цех з обробки м'яса і риби	10	16	16	16
7 Гарячий цех	16	22	30	40
8 Холодний цех	6	8	10	12
9 Кондитерський цех			10	16
10 Мийна кухонного та столового посуду	6+8	6+12	8+14	10+16
11 Комора добового запасу продуктів	4	6	8	10
12 Експедиція їжі у відділення для лежачих хворих та інвалідів-колясочників	-	6	8	8
Складські приміщення				
13 Охолоджені камери для зберігання:				
а) м'яса і риби;	6	4	4	4
б) молочних продуктів; фруктів і зелені; консервів і квашення;		6	6	6
в) відходів з окремим зовнішнім виходом		2	2	2
14 Місце для холодильної установки	2	2	2	2
15 Комора сухих продуктів	2	4	4	4
16 Приміщення для зберігання і різання хліба	2	4	4	5
17 Комора овочів	4	6	6	8
18 Комора для зберігання білизни	3	5	5	6
19 Завантажувальна	6	7	8	9
20 Тарна	4	4	4	5

21 Приміщення для комірника	-	-	-	6
-----------------------------	---	---	---	---

Кінець таблиці 5

Службово-побутові приміщення				
22	Кімната завідувача виробництва	-	-	8
23	Кімната медсестри або лікаря дієтичного харчування	-	8	8
24	Кімната персоналу (гардеробна) з душовою та вбиральною	Одна душова кабіна; один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
25	Місце для зберігання прибирального інвентаря	2	2	2
26	Приміщення для зберігання та миття мармітних візків і тари, які використовуються для транспортування їжі	4	6	8
1) За наявності відділення для інвалідів-колясочників одну з кабін слід проектувати для інвалідів-колясочників.				

6.2.4 Лікувально-трудова (або виробнича) приміщення

6.2.4.1 Склад та площі лікувально-трудова приміщень (трудотерапії та лікувально-виробничих майстерень) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів, територіальних центрів (або виробничих приміщень центрів реінтеграції та соціальної адаптації) слід визначати завданням на проектування.

Склад та площі приміщень для трудотерапії наведені в таблиці 6. Допускається організувати приміщення для трудотерапії у складі житлових відділень. В такому випадку, крім основних приміщень трудотерапії, площу яких необхідно приймати відповідно до таблиці 6, передбачається приміщення матеріальної площею не менше 12м².

Таблиця 6 - Склад та площі приміщень для трудотерапії

Приміщення	Площа приміщень, м², не менше
1 Основні приміщення трудотерапії	4 на одне робоче місце, але не менше 20 (6 на одне робоче місце для інваліда, що користується допоміжними засобами, але не менше 24)
2 Комора матеріалів	1,5 на одне місце у майстерні, але не менше 10
3 Комора інструментів	Те саме
4 Комора готової продукції	"
5 Приміщення інструктора трудотерапії	4 на одного працівника, але не менше 10
6 Побутові приміщення для персоналу та хворих	За завданням на проектування

6.2.4.2 Склад та площі приміщень лікувально-виробничих і виробничих майстерень, спеццехів закладів соціального захисту населення слід приймати відповідно до таблиці Л.13 ДБН В.2.2-10 та СНиП 2.09.02.

Профіль майстерень встановлюється залежно від типу закладу, складу груп підопічних (клієнтів), що обслуговуються, і місцевих умов.

6.2.4.3 Кількість робочих місць у майстернях визначається завданням на проектування:

- у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, центрах реінтеграції, а також соціальної адаптації - з осіб, спроможних самостійно пересуватися, та інвалідів-колясочників;
- у психоневрологічних інтернатах - з хворих з вільним режимом утримання;
- у територіальних центрах - з осіб денних груп, а також осіб, спроможних самостійно пересуватися, та інвалідів-колясочників із стаціонарних відділень.

6.2.5 Адміністративно-побутові та службові приміщення

6.2.5.1 Склад та площу адміністративно-побутових і службових приміщень слід приймати згідно з таблицею 7.

Таблиця 7 - Склад та площі приміщень адміністративно-побутових і службових приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Вхідна група приміщень				
1 Вестибюль, гардеробна для відвідувачів, пост чергового - пожежний пост	30	50	60	70
2 Торговельний кіоск	4	4	6	6
3 Кімната прийому гостей мешканців	12	12	14	14
4 Вбиральні для інвалідів-колясочників і відвідувачів	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм і додатками Г і Р ДБН В.2.2-9)		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
Приміщення адміністрації				
5 Кабінет директора	16	16	18	20
6 Приймальня директора	-	8	10	12
7 Кабінет заступника директора з господарської роботи	-	12	18	12
8 Кабінет інженерно-технічного персоналу	-			10
9 Канцелярія, відділ кадрів, бухгалтерія, каса	18	18	22	24
10 Архів медичний	5	6	10	12
11 Гардеробна для персоналу	12	18	20	24
12 Вбиральня для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
13 Кімната для нічлігу гостей мешканців (із санвузлом)	14	14	14	16
	Один унітаз, один умивальник, один душ (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
14 Перукарня (жіночий та чоловічий зали)	-	12+6	12+8	16+8
15 Пункт прокату предметів епізодичного користування	-	12	14	16

6.2.5.2 Склад та площі складських і господарських приміщень закладів соціального захисту встановлюється завданням на проектування, але не менше зазначених у таблиці 8.

Таблиця 8 - Склад та площі складських і господарських приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Центральні комори та майстерня				
1 Центральна білизняна (комора чистої білизни) з місцем для лагодження	12	16	18	20
2 Комора брудної білизни	6	8	10	12
3 Комора сезонного одягу та взуття	18	24	16×2	18×2
4 Комора особистих речей	18	24	16×2	18×2
5 Комора інвентаря та меблів	18	24	16×2	18×2
6 Склад господарський	18	24	26	30
7 Комора для садово-городнього інвентаря	6	8	10	12
8 Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	12	18	12×2	12×2

Кінець таблиці 8

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
	50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Дезинфекційне відділення				
9 Приміщення для приймання та сортування речей	4	5	6	8
10 Приміщення для видачі речей	4	5	5	5
11 Приміщення дезинфекційних камер ¹⁾ :				
- відділення для брудного м'якого інвентаря;	6	8	10	10
- розвантажувальне відділення (для дезинфікованого інвентаря);	10	12	15	18
- шлюз між відділенням для брудного м'якого інвентаря і розвантажувальним відділенням	3	3	3	3
12 Приміщення для зберігання дезинфікуючих засобів	-	-	3	4
13 Комора для зберігання господарського інвентаря	-	-	3	4
14 Вбиральня	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)!			
15 Санітарний пропускник для персоналу	6	6	6	6
	(з однією душовою кабіною згідно з 6.3.15 цих Норм)			
¹⁾ Площі приміщень дезинфекційних камер уточнюються при розміщенні обладнання				

6.2.5.3 Проектування пральні у будинках закладів соціального захисту населення необхідно у тому випадку, коли відсутня можливість прання білизни в пральнях населених пунктів. Продуктивність пральні слід приймати з розрахунку прання не менше 1 кг сухої білизни за добу на одне місце для осіб, що пересуваються самостійно, та інвалідів-колясочників і 3 кг для лежачих хворих та осіб з ліжковим режимом утримання у психоневрологічних інтернатах.

Склад та площі приміщень пральні слід приймати згідно з ДБН В.2.2-11.

6.2.5.4 У разі прання в міській пральні для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку, інвалідів і осіб, що знаходяться на спостережному та ліжковому режимах утримання психоневрологічних інтернатів, слід передбачати приміщення для прання особливо забрудненої білизни (перед відправленням до міської пральні).

6.2.5.5 Проектування гаража при закладах соціального захисту населення допускається в тому випадку, коли відсутня можливість використання гаражів населених пунктів. Склад та площі приміщень гаража слід приймати згідно з вимогами ВСН 01 і ДБН В.2.3-15.

6.2.5.6 Орієнтовні переліки обслуговуючих приміщень територіальних центрів з різним складом відділень, що входять до них, і закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, представлені відповідно у додатках Г і Д.

Площі обслуговуючих приміщень необхідно приймати згідно з вимогами до обслуговуючих приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів.

6.3 Вимоги до окремих елементів будинків

6.3.1 Поверховість будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів, центрів реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелів повинна бути не більше п'яти, а територіальних центрів і нічліжних будинків - не більше трьох.

6.3.2 Усі групи приміщень слід розміщувати в одному або декількох корпусах (блоках), що примикають один до одного безпосередньо або зв'язані між собою опалюваними переходами. При цьому господарські приміщення (пральня, дезинфекційна камера, гараж, склади інвентаря та

обладнання тощо), як правило, розташовують в окремому господарському корпусі (корпусах). Не допускається розміщувати гараж в житловому корпусі.

6.3.3 Житлові приміщення необхідно розташовувати так, щоб вони були ізольовані від культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень, їдальні, лікувально-трудова приміщень, електрощитової та інших приміщень, що є джерелами поширення шуму, вібрації та запахів, і при цьому слід дотримуватись вимог чинних санітарних і будівельних норм і правил (СН 3077, ДСанПіН 239 і 2.15, 3.1, 3.9 ДБН В.2.2-15).

Житлові групи приміщень для лежачих хворих слід розміщувати не вище третього поверху, а для осіб, що пересуваються у кріслах-колясках, - не вище другого поверху.

6.3.4 Лікувально-трудова приміщення необхідно розміщувати на першому поверсі або в окремому корпусі, що з'єднується з основним будинком теплим переходом. Комору з легкозаймистими матеріалами не слід розміщувати безпосередньо під житловими кімнатами і палатами, а також поряд з ними. Із групи лікувально-трудова приміщень слід передбачати окремий вихід на ділянку.

Лікувально-виробничі і виробничі майстерні повинні проектуватися в одно-, двоповерховому корпусі, розташованому окремо.

6.3.5 Приміщення, які допускається розміщувати у цокольних і підвальних поверхах, приймаються згідно з ДБН В.2.2-9. Не допускається розміщувати зали для демонстрації кінофільмів у підвальних поверхах будинків закладів соціального захисту населення.

6.3.6 Висоту приміщень від підлоги до стелі у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати за ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9 та за нормами проектування інших відповідних будинків та приміщень.

Висота складських приміщень і ремонтних майстерень, які розміщуються у підвальному або цокольному поверхах, повинна бути не менше 2,2 м до низу виступних конструкцій перекриттів.

6.3.7 Глибина житлових кімнат і лікувально-діагностичних приміщень повинна бути не більшою 6 м, перев'язочних та процедурних - не менше 4 м, а кабінетів офтальмолога та отоларинголога - не менше 6 м.

Ширину житлових кімнат для тих, хто потребує постійного догляду, та інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках, слід приймати не меншою 3 м. Ширину медичних приміщень слід приймати згідно з 3.7 ДБН В.2.2-10.

Відношення глибини до ширини в житлових кімнатах, палатах і лікувально-діагностичних приміщеннях повинно бути не більше 2:1.

6.3.8 Житлові кімнати повинні бути непрохідними. Вихід із кімнати до коридору у будинках інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, центрах реінтеграції та соціальної адаптації соціальних готелях слід передбачати через шлюз (передпокій).

6.3.9 Житлові кімнати для осіб, що пересуваються самостійно, та інвалідів-колясочників у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, у територіальних центрах, для осіб вільним режимом утримання в психоневрологічних інтернатах, а також для клієнтів в центрах реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелях, необхідно обладнувати вбудованими шафами для одягу, взуття, білизни та особистих речей з розрахунку не менше 0,5 м для кожного мешканця, а передпокій - вішалками для верхнього одягу.

Для осіб психоневрологічних інтернатів із спостережним та постільним режимами утримання і клієнтів нічліжних будинків слід влаштовувати гардеробні на кожну житлову групу.

6.3.10 Проходи та відстань між обладнанням житлових кімнат слід приймати згідно з таблицею 9.

Таблиця 9 - Проходи і відстань між обладнанням у житлових кімнатах

Відстань	Значення відстані, м, не менше		
	для осіб, які пересуваються самостійно	для інвалідів-колясочників	для лежачих хворих
1 Між коротким боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,5	0,5	-
2 Між довгим боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,9	0,9	0,9
3 Між довгими боками ліжок	0,8	1,0	0,9
4 Між короткими боками ліжок або коротким боком ліжка та огорожувальною конструкцією	1,0	1,7	1,0
5 Між ліжком і шафою:			
- із двостулковими дверцятами	1,0	1,7	1,0
- із розсувними дверцятами	0,7	1,4	0,7
6 Між коротким і довгим боками ліжок	1,0	1,0	-

6.3.11 При житлових кімнатах будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів слід передбачати лоджії, балкони або тераси глибиною не менше 1,5 м. Допускається замінювати лоджії, балкони та тераси при кожній кімнаті на загальні - для однієї-двох житлових груп. У разі такого рішення їх площу слід приймати із розрахунку 0,8 м² на кожного мешканця, глибину - не менше 1,8 м і розташовувати при кімнатах відпочинку.

6.3.12 У кожній житловій групі для лежачих хворих при санітарних кімнатах, а у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, на дві-чотири житлові групи слід передбачати балкон або лоджію, обладнані пристроями для сушіння білизни, провітрювання постільних речей та одягу.

6.3.13 При визначенні розмірів санітарних вузлів (загальних і при житлових кімнатах) слід враховувати вимоги ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-17.

Розміри приміщень санітарних вузлів у плані для мешканців будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, психоневрологічних інтернатів слід приймати згідно з таблицею 10.

Таблиця 10 - Розміри приміщень санітарних вузлів у плані

Приміщення	Розміри кабін у плані, м, не менше		
	для спроможних до самообслуговування	для тих, хто потребує догляду	пересувається на кріслах-колясках
1 Вбиральня загального користування ¹⁾ (унітаз, умивальник)	1,6 × 1,8 (зі шлюзом)	-	1,6 × 1,8 (без шлюза)
2 Вбиральня при житловій кімнаті (унітаз, умивальник)	1,3 × 1,8	1,6 × 1,6	1,9 × 2,0
3 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, душ)	1,3 × 2,4 (з піддоном)	1,3 × 2,4 (з піддоном)	
	1,6 × 1,8 (без піддона)	1,6 × 1,8 (без піддона)	2,3 × 2,4 (без піддона)
4 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, ванна)	1,6 × 2,1	-	-
5 Душова кабіна з місцем для роздягання	1,2 × 2,0	1,2 × 2,6	1,6 × 2,6
6 Кабіна особистої гігієни жінок (біде, умивальник, унітаз)	1,2 × 2,4	1,2 × 2,4	1,8 × 2,6

¹⁾ У вбиральні загального користування при двох і більше кабінах з унітазами слід передбачати умивальники у шлюзі.

6.3.14 Двері санітарних вузлів для мешканців повинні відчинятися назовні і забезпечуватися

вентиляційними ґратами в нижній частині, а також заскочками, що допускають відмикання їх із зовнішнього боку.

6.3.15 Мінімальні розміри кабін вбиралень для персоналу повинні бути 0,85 м × 1,2 м (у разі відчинення дверей назовні) і 0,85 м × 1,5 м (у разі відчинення дверей усередину), душових кабін - 0,8 м × 1,0 м (відкритих) і 0,85 м × 1,8 м (закритих).

6.3.16 Ширина коридорів у будинках закладів соціального захисту населення повинна бути не менше:

а) у житлових відділеннях:

- для осіб, що вільно пересуваються, - 1,8 м;
- для осіб, що пересуваються з допоміжними опорними пристроями і накріслах-колясках - 2,2 м;
- для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, для хворих відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції психоневрологічних інтернатів - 2,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

- культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих, лікувально-трудова і виробничих - 2,0 м;
- медичних (приймальному відділенні і перед процедурними та кабінетами, де передбачені місця для очікування) - 2,2 м;
- службово-побутових - 1,5 м.

Коридори не повинні мати місцевих звужень і виступних частин.

6.3.17 При входах до будинків, а також усередині будинків закладів соціального захисту населення, до складу яких входять відділення для лежачих хворих, осіб з обмеженими можливостями пересування та інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках, розташованих вище першого поверху, окрім сходів, слід передбачати пандус з уклоном не більше 1:12. Ширина пандуса повинна бути

не менше 1,2 м при одnobічному русі і не менше 1,8 м - при двобічному. На початку і кінці пандуса слід передбачати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

За довжини пандуса більше 6 м повинні передбачатися проміжні горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

Пандус завдовжки більше 3,0 м, як і сходи, повинен мати по обидва боки огорожу з двома поручнями на висоті 0,7 м і 0,9 м і бортик заввишки не менше 0,05 м. У психоневрологічних інтернатах необхідно передбачати сітчасту огорожу сходів та пандусів з площадками на висоту 1 м від рівня поруччя.

Поручні сходів та пандусів мають бути безперервними.

Поверхню пандусів слід передбачати шорсткою.

6.3.18 Ширина дверних прорізів у чистоті повинна бути не меншою:

а) у житлових відділеннях:

1) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів, будинків закладів соціального захисту для бездомних громадян:

- між коридором і житловими кімнатами, загальними і підсобними приміщеннями — 0,8 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці або лікарняній каталці - 1,1 м;
- між житловими кімнатами і лоджією, балконом або терасою - 0,7 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці або лікарняній каталці - 0,9 м;
- між передпокою, житловою кімнатою та санвузлом, між коридором і вбиральною - 0,6 м, а за необхідності переміщення на кріслі-колясці - 1,1 м;
- у коридорах на шляхах евакуації - 1,2 м.

2) психоневрологічних інтернатів:

- у житлових приміщеннях відділень соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності - 0,9 м;
- у житлових приміщеннях відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції - 1,1 м;
- у коридорах на шляхах евакуації - 1,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

- у залах для глядачів та фізкультурно-оздоровчих занять, гурткових, їдальні, кабінетах лікарів процедурних, палатах приймального відділення та ізолятора, лікувально-трудова

приміщеннях - 1,1 м;

- в інших приміщеннях - 0,9 м;
- у коридорах на шляхах евакуації - 1,2 м.

6.3.19 На засклених дверях по обидва боки повинні передбачатися захисні ґрати заввишки не менше 1,2 м від низу дверей.

6.3.20 Природне освітлення приміщень будинків соціального захисту населення слід проектувати з урахуванням вимог ДБН В.2.5-28.

6.3.21 У верхній частині вікон житлових приміщень необхідно передбачати фрамуґи з бічними щитками. Висота розташування засувок фрамуґ має бути в приміщеннях для громадян похилого віку не більше 1,6 м, а для інвалідів-колясочників - 1,3 м від рівня підлоги.

6.3.22 Орієнтацію вікон житлових кімнат, кімнат відпочинку, кімнат денного перебування у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати на південь, південний схід, схід.

За наявності сонцезахисту допускається орієнтувати вікна перерахованих вище приміщень на південний захід.

6.3.23 У разі орієнтації віконних прорізів палат приймального відділення та ізолятора, приміщень пралень, гурткових кімнат, кабінетів лікарів на азимуті 130-315° для ШБ, ШВ, ІVВ кліматичних зон і 200-290° для ПВ кліматичної зони необхідно передбачати трансформуючий сонцезахист.

6.3.24 Сонцезахисні пристрої на вікнах не повинні погіршувати умови природної освітленості приміщень і перешкоджати евакуації людей з будинків. Виконувати їх слід з негорючих матеріалів.

6.3.25 Розміщення вбудованих приміщень в житлових корпусах закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з ДБН В.2.2-15.

7 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

7.1 При проектуванні будинків закладів соціального захисту населення необхідно передбачати протипожежні заходи згідно з вимогами ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.5-13 та інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки, які діють на території України.

7.2 Будинки закладів соціального захисту населення слід проектувати не нижче II ступеня вогнестійкості. Допускається розміщувати приміщення територіальних центрів у будинках іншого призначення не нижче III ступеня вогнестійкості. При цьому приміщення територіальних центрів повинні відокремлюватися від приміщень іншого призначення протипожежними перегородками 1-го типу і перекриттями 3-го типу. Ступінь вогнестійкості будинків і типи протипожежних перегородок та перекриттів визначаються згідно з ДБН В.1.1-7.

7.3 Площу поверху (в межах протипожежного відсіку) необхідно приймати залежно від ступеня вогнестійкості будинку і поверховості відповідно до вимог ДБН В.2.2-9 (таблиця 1).

7.4 Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані автоматичними установками пожежної сигналізації.

Обладнання будинків закладів соціального захисту населення автоматичними установками пожежної сигналізації та пожежогасіння здійснюється з урахуванням вимог ДБН В.2.2-9 (додаток С), ДБН В.2.2-10 (додаток Е) та інших відповідних нормативних документів, виходячи із сфери їх застосування. Під час проектування зазначених установок слід керуватися ДБН В.2.5-13.

7.5 Приймальні пристрої автоматичних установок пожежної сигналізації необхідно розміщувати в приміщенні диспетчерського пункту інженерного обладнання або в приміщенні персоналу з цілодобовим чергуванням, обладнаному згідно з ДБН В.2.5-13.

7.6 Будинки закладів соціального захисту населення слід обладнувати системою оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей не нижче 3-го типу згідно з ДБН В.1.1-7 (таблиця 6).

Сигнали від приймально-контрольних приладів автоматичних установок пожежної сигналізації та пожежогасіння слід виводити на пульт централізованого спостереження Державної пожежної

7.7 Приміщення, у яких розміщуються персональні комп'ютери, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками з розрахунку один вогнегасник ВВК-1,4 (старі позначення ОУ-2) чи ВВК-2 (старі позначення ОУ-3) або один вогнегасник водопійний аерозольний ВВПА-400 на три комп'ютери, але не менше ніж один вогнегасник зазначених типів на приміщення відповідно до НАПБ Б.03.001.

7.8 Влаштування у приміщеннях закладів соціального захисту населення систем протидимного захисту у разі пожежі слід виконувати згідно з вимогами СНиП 2.04.05, ДБН В.1.1-7 і ДБН В.2.2-9.

7.9 Житлові приміщення, як і лікувально-трудова майстерні, слід відокремлювати від приміщень іншого призначення протипожежними стінами 3-го типу з влаштуванням ізольованих евакуаційних виходів або розміщувати їх в окремих корпусах.

7.10 Двері комор і майстерень, пов'язаних із зберіганням та обробкою горючих матеріалів повинні бути протипожежними 2-го типу (вогнестійкістю EI 30).

У лікувально-трудова, лікувально-виробничих і виробничих майстернях забороняється використання вибухонебезпечних речовин і матеріалів.

7.11 Протипожежні двері 2-го типу слід встановлювати:

- у перегородках і стінах, що відокремлюють житлові приміщення від громадських;
- у стінах, що відокремлюють житловий корпус від переходів до блоків із громадськими приміщеннями;
- у перегородках, що відокремлюють ліфтовий хол від поповерхових коридорів або у ліфтових шахтах, що влаштовуються поза об'ємом сходових кліток.

7.12 Загальні коридори будинків та споруд закладів соціального захисту населення повинні мати виходи не менше ніж на дві евакуаційні сходові клітки (пандуси). Пандус, що слугує шляхом евакуації, повинен бути зв'язаний з виходом назовні.

7.13 Відстань по коридору з найбільш віддалених приміщень (крім вбиралень, умивальних, ванних, душових та інших підсобних приміщень) до сходових кліток або виходу назовні повинна бути не більше:

- 35 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та 25 м для будинків III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовими клітками, між сходовою кліткою і пандусом або зовнішніми виходами;
- 15 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус).

7.14 Загальна місткість приміщень на поверсі, призначених для перебування інвалідів і розташованих між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус), не повинна перевищувати 30 людей.

7.15 Кабелі і електричні мережі в будинках закладів соціального захисту населення повинні бути стійкими до розповсюдження полум'я, а при прокладанні в об'ємах сходових кліток і коридорів вони повинні виготовлятися з матеріалів, що мають помірну димоутворювальну здатність, малонебезпечних за токсичністю продуктів горіння відповідно до ГОСТ 12.1.004 (групи Д2, Т1 згідно з ДБН В.1.1-7).

Кабельні лінії, передбачені для живлення спеціальних ліфтів, установок пожежогасіння, систем підпору повітря, димовидаляння і протипожежних насосів повинні мати межу вогнестійкості не менше 90 хв згідно з ДСТУ Б В.1.1-4, а евакуаційного освітлення, систем оповіщення про пожежу керування евакуацією людей - не менше 15 хв.

7.16 Полімерні матеріали, що застосовуються для опорядження будинків, повинні відповідати вимогам СанПиН 6027.А та інструкції № 6035.А.

7.17. Підвали, техпідпілля, а за їх відсутності цокольні та перші поверхи слід обладнувати сигналізацією довибухонебезпечної концентрації паливних газів згідно з вимогами ДБН В.2.5-20 та передбачати герметизацію вводів інженерних комунікацій.

8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані системами холодного та гарячого водопостачання, каналізації і водостоків, опалення та вентиляції, електропостачання та електрообладнання, зв'язку та сигналізації, автоматичної пожежної й охоронної сигналізації. Газопостачання будинків слід проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.5-20.

8.1 Водопостачання і каналізація

8.1.1 Господарсько-питне, протипожежне та гаряче водопостачання, каналізацію і водостоки у будинках слід проектувати згідно з вимогами СНиП 2.04.01.

8.1.2 Якість води у системі водопостачання повинна відповідати вимогам ГОСТ 2874 і ДСанПіН 136/1940. У разі забруднення води в зовнішніх трубопроводах водопостачання слід на вводах водопроводу до будинку встановлювати колективні системи очищення води, які мають позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Усі матеріали, що контактують з питною і гарячою водою, можуть застосовуватися в проектах за умови позитивного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Допустимий рівень шуму, що створюється у житлових приміщеннях системами водопостачання та каналізації, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів.

8.1.3 Температура води у кранах системи гарячого водопостачання, доступних для використання мешканцями (клієнтами) закладів соціального захисту населення, не повинна перевищувати 50°C.

8.1.4 Система гарячого водопостачання повинна проектуватися з циркуляцією води через рушникосушильники, які повинні встановлюватися у ванних кімнатах (або суміщених санвузлах) і обігріватися протягом усього року. Рушникосушильники повинні встановлюватися з байпасною лінією і з запірною арматурою на обох підвідних трубопроводах.

8.1.5 При проектуванні водопостачання і каналізації приміщень культурно-дозвіллевого і фізкультурно-оздоровчого призначення, їдалень, пралень, медпунктів та гаражів слід виконувати вимоги норм проектування цих будинків і приміщень.

8.2 Опалення та вентиляція

8.2.1 Системи опалення та вентиляції у будинках закладів соціального захисту населення слід проектувати з дотриманням вимог СНиП 2.04.05 відповідно до нормативів даного розділу, а також згідно з вимогами щодо енергозбереження, викладеними у ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.6-31. Пристрої для опалення та вентиляції приміщень культурно-видовищного призначення, медичного обслуговування, їдальні, пральні та гаража повинні відповідати вимогам норм проектування відповідних будинків.

8.2.2 Теплопостачання слід передбачати від теплових мереж або місцевих котельень. При теплопостачанні від теплових мереж відповідно до вимог СНиП 2.04.07 слід проектувати індивідуальні

теплові пункти з пристроями обліку та регулювання теплоспоживання. При проектуванні місцевих котельень необхідно керуватися СНиП II-35 і "Рекомендаціями по проектуванню дахових, вбудованих і прибудованих котельних установок та встановлення побутових теплогенераторов, працюючих на природному газі" (Посібник до СНиП II-35-76). Температура теплоносія у системах опалення не повинна перевищувати 90°C. У системах слід застосовувати опалювальні прилади з гладенькою поверхнею тепловіддачі.

8.2.3 Припливно-витяжну вентиляцію з механічним спонуканням слід передбачати у приміщеннях:

- для лежачих хворих та інвалідів-колясочників;
- для куріння;
- душових і вбиралень при кількості приладів три і більше;
- лікувальних, клізмових;
- дозвіллевих і фізкультурно-оздоровчих;
- для приготування та приймання їжі;
- пральних та виробничих майстерень;
- з виділенням шкідливих та з неприємним запахом речовин.

Для всіх інших приміщень слід передбачати природні системи вентиляції.

8.2.4 Повітря з житлових кімнат необхідно видаляти через витяжні канали санвузлів, що примикають до цих кімнат. При розміщенні санвузла на групу житлових кімнат слід проектувати витяжні канали з кожної житлової кімнати.

8.2.5 Вікна, оснащені герметичним притулом, у житлових кімнатах і приміщеннях громадського призначення з природною вентиляцією повинні проектуватися з провітрювачами, що забезпечують можливість припливу свіжого повітря. За неможливості встановлення провітрювачів приміщення повинні проектуватися з припливно-витяжною вентиляцією при механічному спонуканні.

8.2.6 Розрахункову температуру взимку й обмін повітря в приміщеннях слід приймати за таблицею 11.

Таблиця 11 - Розрахункова температура повітря і вимоги до повітрообміну в приміщеннях

Приміщення	Розрахункова температура взимку, °С	Вимоги до повітрообміну	
		Приплив	Витяжка
1 Житлова кімната:			
- для осіб вільного і спостережного утримання	20	однократн. ¹⁾	однократн.
- для громадян похилого віку та інвалідів, спроможних до часткового самообслуговування	21	однократн. ¹⁾	однократн.
- для лежачих хворих і тих, хто пересувається на кріслах-колясках	22	двократн.	двократн.
2 Вітальня	20	однократн. ¹⁾	однократн.
3 Ванна кімната, душова кабіна	25 ²⁾	-	за повітряним балансом, але не менше, 25
4 Вбиральня	20	-	м ³ /год 50
5 Суміщений санвузол	25 ²⁾	-	50
6 Бібліотека-читальня, кімната відпочинку, гурткова	20	однократн. ¹⁾	однократн.
7 Приміщення для куріння	18	однократн. ¹⁾	10-кратн.
8 Зал лікувальної фізкультури, кімнати лікувально-трудоу майстерень	20	(50 м ³ /год на одну людину)	
9 Кухня-буфетна, кухня-роздавальна в житлових групах	18	однократн. ¹⁾	1,5
10 Приміщення для побутових потреб	20	однократн. ¹⁾	однократн.
11 Вестибюль, загальний коридор, гардеробна	18	-	-
12 Перукарня	20	однократн. ¹⁾	однократн.
13 Зал для глядачів	Згідно з нормами проектування культурно-видовищних та дозвіллевих закладів (ДБН В.2.2-16)		
14 Обідній зал, кухня	Згідно з вимогами для підприємств громадського харчування		
15 Приміщення медичного обслуговування	Згідно з нормами проектування закладів охорони здоров'я (ДБН В.2.2-10)		
16 Сміттєзбирна камера	5	-	однократн. ³⁾
17 Машинне відділення ліфтів	5	-	однократн.
18 Приміщення побутового обслуговування	Згідно з нормами проектування підприємств побутового обслуговування (ДБН В.2.2-11)		

1) Припливне повітря в об'ємі однократного повітрообміну повинно подаватися через вікна. При встановленні вікон без кватирок і з герметичним притулом слід застосовувати модифікації вікон із вбудованими провітрювачами.

2) Температура повітря у ванних кімнатах і суміщених санвузлах, що не примикають до зовнішніх огорож-жувальних конструкцій, не нормується у разі встановлення в них рушникосушильників, приєднаних до системи гарячого водопостачання, або електричних.

3) Сміттєзбирну камеру слід вентилувати через стовбур сміттєпроводу та жалюзійні ґрати, що встановлені у нижній частині дверей.

8.2.7. Викид повітря систем витяжної вентиляції слід передбачати на відстані не менше 10 м по горизонталі і 6 м по вертикалі від вікон житлової частини і від ґрат забору повітря для припливних систем. Викиди від витяжних систем природної вентиляції необхідно передбачати за зоною вітрового підпору.

8.2.8. При проектуванні центральних систем витяжної вентиляції з механічним спонуканням слід керуватися 5.35 ДБН В.2.2-15.

8.2.9. Заходи щодо енергозбереження необхідно передбачати згідно з вимогами ДБН В.2.2-9.

8.3 Електропостачання та електрообладнання

8.3.1 Електропостачання, електрообладнання і штучне освітлення у будинках закладів соціального захисту населення необхідно проектувати згідно з ПУЕ, ПУЕ, ДНАОП 0.00-1.32, ДБН В.2.5-23 і ДБН В.2.5-27.

8.3.2 За ступенем забезпечення надійності електропостачання будинки закладів соціального захисту населення слід відносити до другої категорії. Категорія надійності енергопостачання може бути уточнена завданням на проектування. Системи протипожежного захисту повинні бути першої категорії надійності щодо енергопостачання.

8.3.3 У житлових приміщеннях відділень лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів і відділень інтенсивного медичного догляду психоневрологічних інтернатів повинні встановлюватися стельові світильники із суцільними розсіювачами (у будинках-інтернатах можливе встановлення настінних комбінованих світильників загального та місцевого освітлення над кожним ліжком) і передбачати по одній двохполюсній штепсельній розетці із заземлювальним контактом для підключення переносної медичної апаратури.

8.3.4 У житлових приміщеннях будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів, територіальних центрів, закладів соціального захисту для бездомних та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (за винятком нічліжних будинків), на стінах біля кожного ліжка і кожного столу повинні бути встановлені штепсельні розетки на висоті 0,8 м від рівня підлоги. У психоневрологічних інтернатах штепсельні розетки, а також вимикачі освітлення житлових кімнат і кімнат відпочинку повинні встановлюватися в спеціальних шафах із дверима, що замикаються.

8.3.5 Керування електроосвітленням загальних місць (залів, фойє, коридорів, вестибюлів, сходів тощо) та іншим інженерним обладнанням, контроль за його роботою слід здійснювати з приміщення постійного перебування обслуговуючого персоналу, розміщеного на першому поверсі.

8.3.6 Евакуаційне освітлення слід передбачати в залах для глядачів та обідньому, фойє, вестибюлях, сходових клітках, ліфтових холах, коридорах, пандусах, на постах чергового персоналу, а також у гарячому цеху обробки і приготування їжі, кухнях-роздавальних. Світлові покажчики "Вихід" повинні бути передбачені біля входів у сходові клітки, виходів із залів для глядачів та обіднього, виходів з будинку.

8.4 Системи зв'язку і сигналізації

8.4.1 Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані мережами та пристроями для організації зв'язку, телевізійного і проводового мовлення.

8.4.2 Кінцеві пристрої телефонного зв'язку передбачаються у кабінетах адміністративного, Службового та чергового персоналу.

Слід передбачати можливість встановлення таксофонів з розрахунку один-два таксофони на 25 мешканців, в вестибюлях будинків закладів соціального захисту населення, а також на поверхах:

- житлових відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- стаціонарних відділень територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

Необхідність і обсяг додаткових пристроїв визначається завданням на проектування.

8.4.3 У будинках територіальних центрів слід передбачати локальні комп'ютерні мережі. Пристроями підключення до локальних комп'ютерних мереж обладнуються автоматизовані робочі місця в службових та адміністративних приміщеннях.

Вимоги щодо влаштування локальних комп'ютерних мереж регламентуються нормативними актами державних інформаційних служб.

8.4.4 Розрахунок домових розподільних мереж (ДРМ) телебачення будинків соціального захисту населення слід виконувати з урахуванням можливості встановлення приєднувальних розеток адміністративних і житлових приміщеннях:

- будинків-інтернатів для громадян похилого віку та інвалідів;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- відділень соціально-побутової та соціально-медичної реабілітації з групами денного перебування і стаціонарного відділення для постійного або тимчасового проживання територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

8.4.5 У будинках закладів соціального захисту населення радіоточки проводового мовлення встановлюються у приміщеннях адміністративного, службового, чергового персоналу та в житлових приміщеннях. У приміщеннях підрозділів медичного обслуговування та реабілітації слід передбачати додатково приліжкове розміщення радіорозеток із виведенням на приліжковий щиток за аналогією із 7.98 ДБН В.2.2-10.

8.4.6 Охоронною сигналізацією обладнуються приміщення будинків закладів соціального захисту населення згідно із завданням на проектування і урахуванням вимог ДБН В.2.2-10, додаток Ж.

8.4.7 У приміщеннях будинків закладів соціального захисту населення слід передбачати пристрої сигналізації та регламентації часу. Місця встановлення зазначених пристроїв і їх перелік слід визначати за аналогією з ДБН В.2.2-10.

8.4.8 В залах для глядачів на 150 і більше місць передбачається звукопідсилення.

8.4.9 Вимоги щодо улаштування в будинках закладів соціального захисту населення автоматичної пожежної сигналізації та оповіщення про пожежу викладені в 7.4-7.6 цих Норм.

8.4.10 Системи зв'язку і сигналізації будинків громадського призначення, що розташовуються у комплексі будинків закладів соціального захисту населення, слід виконувати згідно з ДБН В.2.2-9, ВСН 60 та ВБН В.2.2.45-1.

8.5 Ліфти та підйомники

8.5.1 Будинки закладів соціального захисту населення вище одного поверху обладнуються пасажирськими, вантажопасажирськими, лікарняними і вантажними ліфтами. Проектування ліфтів повинно вестися з урахуванням вимог ДНАОП 0.00-1.02, ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-2.

8.5.2 Кількість пасажирських ліфтів встановлюється розрахунком, але не може бути меншою двох. Допускається другий ліфт замінити вантажним, у якому дозволено транспортувати людей, які за розрахунком досить встановлення одного пасажирського ліфта.

8.5.3 У будинках при розташуванні вище першого поверху приміщень, призначених для користування інвалідами на кріслах-колясках, слід передбачати ліфти, кабіни яких повинні мати розмір не менше: ширину - 1,1 м, глибину - 1,5 м, ширину дверного прорізу - 0,85 м.

Один з ліфтів (пасажирський або вантажний) повинен бути глибиною не менше 2,1 м, що забезпечує під час надзвичайних ситуацій можливість евакуації інвалідів та громадян похилого віку не спроможних до самостійного пересування по сходах і пандусах, а також транспортування пожежних і рятувальних підрозділів.

Улаштування ліфта для транспортування пожежних підрозділів має бути виконано згідно НАПБ Б.01.007.

8.5.4 У разі застосування підйомників у вигляді платформ, які переміщуються вертикально або похило, ширина таких платформ повинна бути не меншою 0,9 м, глибина - не меншою 1,2 м.

8.5.5 Ліфти повинні мати автономне керування з кабін і з рівня поверху, що має безпосередній вихід назовні.

8.5.6 Ліфти у закладах соціального захисту населення повинні бути обладнані розсувними дверима, а кабінні - відкидними сидіннями і переговорними пристроями з постом чергового, розташованого при вестибюлі.

8.5.7 Виходи з пасажирських ліфтів слід передбачати через ліфтові холи, відокремлені від інших приміщень пожежними перегородками 1-го типу і дверима, що мають замкачі.

8.5.8 З'єднання ліфтів з підвальним або цокольным поверхами допускається за умови узгодження з Департаментом пожежної безпеки МНС України.

8.5.9 Шахти та приміщення машинних відділень ліфтів і підйомників не повинні розміщуватися суміжно з житловими кімнатами, кабінетами прийому й огляду хворих та іншими приміщеннями тривалого перебування мешканців і персоналу.

Допустимий рівень шуму, що створюється в шахтах та приміщеннях машинних відділень ліфтів, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів СанПиН 3077.

8.6 Сміттєвидалення

8.6.1 У будинках закладів соціального захисту населення слід передбачати системи очищення від сміття та пилеприбирання, тимчасового (у межах санітарних норм) зберігання сміття і можливість його вивозу. В проектах необхідно передбачати сучасне обладнання, що полегшує умови смітте- і пиловидалення, в тому числі вакуумне пиловидалення.

Засоби видалення сміття з будинків повинні бути узгоджені із системою очищення населеного пункту.

8.6.2 Будинки закладів соціального захисту населення заввишки два поверхи і більше повинні бути обладнані сміттєпроводами, що проектується на групу житлових приміщень з розрахунку добового нагромадження сміття 0,6 кг на одне місце.

8.6.3 Сміттєпроводи повинні відповідати вимогам, викладеним у нормах проектування житлових і громадських будинків (ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9).

8.6.4 Стовбури сміттєпроводів повинні знаходитися у приміщеннях з температурою не менше 5 °С. Стовбури сміттєпроводів слід розміщувати при санітарних кімнатах житлових груп. Стовбури і завантажувальні клапани сміттєпроводів необхідно відокремлювати від поповерхових коридорів протипожежними перегородками 2-го типу.

Стовбур сміттєпроводу повинен виконуватися з негорючих матеріалів, мати можливість про-чищення, промивання і дезинфекції, бути герметичним і звукоізолюваним від будівельних кон-струкцій будинку.

8.6.5 Усі опоряджувальні та герметизуючі матеріали повинні мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

8.6.6 Сміттєпроводи не повинні створювати рівень шуму вище 25 дБА.

Додаток А
(обов'язковий)

ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОФІЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ
ПСИХОНЕВРОЛОГІЧНИХ ІНТЕРНАТІВ

У психоневрологічних інтернатах, залежно від клінічного стану, психологічних особливостей компенсаторно-адаптаційних можливостей хворих і соціально-трудового прогнозу, передбачається диференційоване обслуговування у відділеннях відповідного профілю і визначається режим утримання (ліжковий, спостережний, вільний):

а) відділення інтенсивного медичного догляду - для хворих з важкими соматичними та неврологічними розладами, із глибоким ступенем слабоумства, дезорієнтованих у місці, часі, навколишньому оточенні, не спроможних до самообслуговування, найпростіших трудових навичок і спілкуванню з оточуючими, що мають потребу у повному медичному і побутовому догляді (частина хворих, не спроможних до самостійного пересування, повинна перебувати у ліжковому режимі утримання, інша частина - у спостережному режимі утримання);

б) відділення медико-педагогічної корекції - для хворих, у яких інтелектуальний дефект поєднується з вираженими розладами емоційно-вольової сфери, дезорганізацією цілеспрямованої діяльності і поведінки, але спроможних опанувати санітарно-гігієнічні навички, часткове самообслуговування, найпростіші трудові навички при корекції їхньої поведінки з боку персоналу (для основної частини хворих установлюється спостережний режим утримання, хворі без грубих розладів поведінки та негативних потягів можуть перебувати у вільному режимі утримання);

в) відділення соціо-реабілітаційного профілю - для хворих, інтелектуальний дефект яких не перешкоджає навчанню нескладним професіям і систематичному заняттю працею, без виражених емоційно-вольових порушень, спроможних до повного побутового самообслуговування, що володіють санітарно-гігієнічними навичками (частина хворих може перебувати у спостережному режимі утримання, інша частина - у вільному режимі утримання);

г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності - для осіб з можливим наступним переведенням їх на III групу інвалідності і трудовим влаштуванням поза або усередині інтернату (усі особи перебувають у вільному режимі утримання).

Додаток Б
(обов'язковий)

**СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ
СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ
ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН**

До складу територіальних центрів можуть входити такі підрозділи:

а) відділення соціальної допомоги вдома, у тому числі спеціалізовані - для обслуговування інвалідів з порушенням рухової активності, сліпих, глухих та ін. (створюються для обслуговування не менше 80 самотніх непрацездатних громадян, яким потрібна побутова і медико-соціальна допомога в домашніх умовах за висновками лікарів закладів охорони здоров'я);

б) відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам (створюється за необхідності і кількості не менше 500 чоловік малозабезпечених непрацездатних громадян, яким потрібна, відповідно до актів матеріально-побутових умов проживання, грошова і різних видів натуральна допомога);

в) відділення соціально-побутової реабілітації (створюється для забезпечення не менше 30 відвідувань за день з метою проведення соціально-оздоровчих заходів, соціально-психологічної і трудової реабілітації, консультацій лікарів та інших фахівців, а також дозвілля);

г) відділення соціально-медичної реабілітації (створюється за кількості 50 відвідувань за день або 25 ліжко-місць для проведення соціально-медичної реабілітації одиноких громадян похилого (літнього) віку);

д) стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання (створюється у випадку наявності не менше 10 одиноких непрацездатних громадян, що втратили рухову активність, не можуть обслуговувати себе самостійно, вимагають постійного стороннього догляду, надання побутової і медичної допомоги);

е) спеціальні житлові будинки для одиноких непрацездатних громадян з комплексом служб соціально-побутового і медичного обслуговування (зводяться в разі потреби поліпшення умов проживання і соціально-побутового, медичного обслуговування самотніх непрацездатних громадян);

ж) лікувально-виробничі майстерні, спеціальні цехи, ділянки, підсобні господарства, у тому числі на госпрозрахунковій основі (створюються для проведення трудової терапії, забезпечення потреб малозабезпечених непрацездатних громадян);

і) їдальні, магазини, що працюють на госпрозрахунку (їдальні створюються за необхідності організації харчування, магазини - для забезпечення продуктами, промисловими і господарськими товарами малозабезпечених громадян).

Примітка 1. У разі потреби за узгодженням з місцевими органами виконавчої влади можуть створюватися інші підрозділи, ділянки, що спрямовані на соціальний захист непрацездатних громадян.

Примітка 2. Структурні підрозділи територіального центру можуть надавати платні послуги для обслуговування непрацездатних громадян та інших груп населення, що мають працездатних родичів і спроможні самостійно або за допомогою родичів задовольняти свої соціально-побутові потреби.

Додаток В
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ЗАКЛАДАМИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ,
ЗВІЛЬНЕНИХ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

Заклади соціального захисту населення, призначені для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надають такі соціальні послуги:

а) будинок нічного перебування:

- соціально-побутові (забезпечення ліжко-місцем, користування душем та пральною, зберігання речей та документів);
- психологічні (вивчення соціально-психологічних характеристик особистості за бажанням клієнтів, надання методичних порад);
- юридичні (організаційна допомога клієнтам у відновленні їх документів);
- інформаційні, інші консультативні послуги клієнтам щодо можливості їх реінтеграції;
- працевлаштування тощо;

б) центр реінтеграції бездомних громадян:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- психологічні (консультації психолога, психодіагностика, психокорекція);
- соціально-педагогічні (допомога у здобутті освіти; розробка індивідуальних планів реінтеграції; навчання самостійному вирішенню складних життєвих проблем; організація дозвілля);
- соціально-медичні (перша медична допомога; первинний медичний огляд; організація консультації лікаря, направлення у заклади охорони здоров'я за місцем територіального розташування; санітарно-гігієнічний контроль; профілактичні заходи);
- соціально-економічні (видача одягу та взуття тощо);
- юридичні (допомога у відновленні паспортів; роз'яснення чинного законодавства; консультації з питань попередження бездомності тощо);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальний супровід працевлаштованої особи);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги);
- інші;

в) центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; надання одягу, взуття, білизни; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- психологічні (психологічні консультації; психодіагностика, психокорекція; психотерапія);
- соціально-педагогічні (розробка індивідуальних планів ресоціалізації, реінтеграції та адаптації; культурно-масові заходи; формування відповідних навичок і вмінь; позитивне ставлення до власної особистості; навчання самостійному вирішенню життєвих проблем; допомога в здобутті освіти);
- соціально-медичні (організація первинного медичного огляду та, у разі потреби, надання першої медичної допомоги; фізкультурно-оздоровчі заходи; направлення до закладів охорони здоров'я за територіальним розташуванням центру);
- юридичні (допомога в оформленні правових документів, відновленні паспорта; консультації та роз'яснення чинного законодавства);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальне супроводження працевлаштованої особи);
- інші соціальні послуги;

г) соціальний готель:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральною; зберігання речей та документів);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги).

Примітка 1. Будинок нічного перебування надає послуги бездомним громадянам України, які досягли 18 років, та особам без громадянства, які постійно, на законних підставах проживали і після втрати прав на житлові приміщення проживають на території України на підставі їх звернення та документів, що засвідчують особу (за наявності).

Примітка 2. Клієнтами центру реінтеграції та соціального готелю є бездомні громадяни у віці від 18 років, бездомні громадяни з дітьми, які не мають медичних протипоказань та знаходяться на території України на законних підставах.

Примітка 3. Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надає соціальні послуги громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які досягли 28 років, постійно проживають на території України і звернулися до центру протягом шести місяців після звільнення з установ виконання покарань.

**Додаток Г
(довідковий)**

**Таблиця Г.1 - СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ
ГРОМАДЯН**

Приміщення	Територіальні центри, що складаються з двох-чотирьох відділень ¹⁾		
	два відділення: "а" і "б"	три відділення: "а", "б" і "в"	чотири відділення: "а", "б", "в" і "г"
1	2	3	4
Житлові приміщення для групи денного перебування			
1 Вітальня	-	+	+
2 Кімнати відпочинку (спальні) на 50 % місць у групі	-	-	+
3 Кухня-буфетна (за відсутності у територіальному центрі їдальні)	-	-	+
4 Санітарний вузол:			
- душова кабіна з місцем для перевдягання;	-	+	+
- вбиральня (не менше одного унітаза і одного умивальника)	-	+	+
Приміщення культурно-дозвіллевї та фізкультурно-оздоровчі			
5 Зал для глядачів з естрадою	-	+	+
6 Бібліотека-читальня	-	+	+
7 Гурткова	-	+	+
8 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять			
- універсальний зал;	-	+	+
- тренажерний зал;	-	+	+
- роздягальні;	-	+	+
- душові	-	+	+
Медичні приміщення			
9 Кабінети лікарів	-	+	+
10 Кабінет старшої медсестри	-	+	+
11 Процедурна	-	+	+
12 Кабінет рефлексотерапії	-	+	+
13 Приміщення для заняття лікувальною фізкультурою:			+
- зал;	-	+	+
- роздягальні;	-	+	+
- душові	-	+	+
14 Кабінет масажу	-	+	+
15 Кабінет психофізіологічного розвантаження (аромо-, музикотерапія)	-	+	+
16 Пост медсестри	-	-	+
Їдальня			
16 Приміщення їдальні - див. табл. 4 цих Норм	-	-	+
Лікувально-трудоі приміщення			
17 Приміщення трудотерапії - див. табл.7 цих Норм, майстерень - див. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 та СНІП 2.09.02	-	+	+

Кінець таблиці Г.1

1	2	3	4
Адміністративні приміщення			
18 Кабінет директора	+	+	+
19 Приймальня директора	+	+	+
20 Кабінет заст. директора з основної діяльності	-	-	+
21 Кабінет заст. директора з господарської роботи	-	+	+
22 Кабінети зав. відділеннями	+	+	+
23 Бухгалтерія	+	+	+
24 Каса	+	+	+
25 Відділ кадрів	+	+	+
26 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
27 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+	+	+
28 Майстерня з дрібного ремонту меблів та обладнання	+	+	+
29 Перукарня		+	+
30 Банк одягу	+	+	+
31 Пункт прокату	+	+	+
Службово-побутові, господарські і допоміжні приміщення			
32 Вхідна група приміщень:			
- вестибюль;	+	+	+
- приміщення охорони;	+	+	+
- гардеробна;	-	+	+
- вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	+
33 Кімната персоналу з душовою і вбиральною	-	+	+
34 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
35 Пральня:			
- приміщення для прання;	-	-	+
- прасувальна	-	-	+
36 Комора чистої білизни	-	-	+
37 Комора брудної білизни	-	-	+
38 Склад господарський	+	+	+
39 Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	-	-	+
Приміщення відділення соціальної допомоги вдома			
40 Вестибюль ²⁾	+	+	+
41 Кабінети завідувачів груп	+	+	+
42 Кімнати персоналу	+	+	+
43 Приміщення для зберігання продуктів	+	+	+
44 Санітарний вузол			
- душова кабіна;	+	+	+
- вбиральня	+	+	+
1) Відділення, що входять до складу розглянутих територіальних центрів:			
а) відділення соціальної допомоги вдома;			
б) відділення організації надання грошової та натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам;			
в) відділення соціально-побутової реабілітації;			
г) відділення соціально-медичної реабілітації;			
2) Слід передбачати, якщо кількість робочих місць у відділенні більше 30.			

**Додаток Д
(довідковий)**

**Таблиця Д.1 - СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ
З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

Приміщення	Заклади соціального захисту		
	Будинок нічного перебування	Центр реінтеграції, центр соціальної адаптації	Соціальний готель
1	2	3	4
Приміщення житлових груп			
1 Житлові приміщення (житлові кімнати, спальні, номери)	+	+	+
2 Санітарний вузол:	Загальний	На одну-дві житлові кімнати (номера)	
- душові кабінки;	+	+	+
- вбиральня	+	+	+
3 Кімната відпочинку (вітальня)	+	+	-(+) ¹⁾
4 Кухня-буфетна (за відсутності у закладі їдальні)	-(+)	+	+
5 Побутова кімната	+	+	+
6 Пост чергового персоналу	+	+	+
Приміщення культурно-дозвіллєві та фізкультурно-оздоровчі			
7 Зал для глядачів з естрадою	-	+	-
8 Бібліотека-читальня	-	+	-
9 Гурткова	-	+	-
10 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять:			
- універсальний зал;	-	+	-
- тренажерний зал;	-	+	-
- роздягальні;	-	+	-
- душові	-	+	-
Медичні приміщення			
11 Кабінет мед.працівника (фельдшера)	+	+	-
12 Процедурна	-	-(+)	-
13 Ізолятор	+	+	-(+)
14 Приймальне відділення:			
- вестибюль-очікувальна;	+	+	-
- вбиральня при вестибюлі;	+	+	-
- оглядова-роздягальня;	+	+	-
- санітарний блок (душові, вбиральні)	+	+	-
- палата на два місця з вбиральною	-	+	-
Їдальня			
15 Приміщення їдальні - див. таблицю 4 цих Норм	-(+)	+	-(+)
Виробничі приміщення			
16 Виробничі приміщення (приміщення майстерень, цехів) -див. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 і СНиП 2.09.02	-	+	-

Кінець таблиці Д.1

1	2	3	4
Адміністративні приміщення			
17 Кабінет директора	+	+	+
18 Приймальня директора	+	+	+
19 Кабінет заст. директора з господарської роботи (завгоспа)	-	+	+
20 Бухгалтерія	+	+	+
21 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
22 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+(-)	+	-
23 Перукарня	+	+	-
24 Банк одягу	+	+	-
Службово-побутові, господарські і допоміжні приміщення			
25 Вхідна група приміщень:			
- вестибюль;	+	+	+
- приміщення охорони;	+	+	+
- гардеробна (камера схову);	-	+	-
- вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	-
26 Кімната персоналу з душовою і вбиральнею	+	+	+
27 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
28 Пральня:			
- приміщення для прання;	+	+	+
- прасувальна	+	+	+
29 Комора чистої білизни	+	+	+
30 Комора брудної білизни	+	+	+
31 Склад господарський	+	+	+
¹⁾ У дужках наведено, що за завданням на проектування у складі закладу допускається передбачати (+) або не передбачати (-) дане приміщення.			

**Додаток Е
(довідковий)**

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. - № 3-4. - Ст. 27.
- 2 Закон України "Про соціальні послуги" від 19 червня 2003 р. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. - № 45. - Ст. 358.
- 3 Закон України "Про житловий фонд соціального призначення" від 12 січня 2006 р. № 3334-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. - № 19-20. - Ст. 159.
- 4 Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 29.12.2001 № 549 та зареєстровано в Мін'юсті України 29 січня 2002 р. за № 66/6354.
- 5 Типове положення про психоневрологічний інтернат // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.2001 № 549, зареєстровано в Мін'юсті України 29 січня 2002 р. за № 68/6356.
- 6 Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян // Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України 01.04.1997 № 44 та зареєстровано в Мін'юсті України 24 вересня 1997 р. за № 442/2246.
- 7 Типове положення про будинок нічного перебування // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 475/12349.
- 8 Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 474/12348.
- 9 Типове положення про центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 476/12350.
- 10 Типове положення про соціальний готель // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 03.04.2006 № 98 та зареєстровано в Мін'юсті України 18 квітня 2006 р. за № 450/12324.
- 11 НАПБ Б.07.005-86 (ОНТП 24-86). Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной опасности (Визначення категорій приміщень і будівель з вибухопожежної та пожежної безпеки). - М.: ВНИИПО МВД СССР, 1986. - 25 с.
- 12 Нормали архитектурно-планировочных элементов жилых и общественных зданий с учетом использования их инвалидами. Пособие по проектированию (Нормалі архітектурно-планувальних елементів житлових і громадських будинків з урахуванням використання їх інвалідами. Посібник з проектування) / Под ред. В.В. Куцевича. - К.: КиевЗНИИЭП, 1999. - 85 с.
- 13 Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели (Інструкція з санітарно-гігієнічної оцінки полімерних матеріалів, призначених для застосування в будівництві та виробництві меблів): № 6035. А-91: Утв. зам. Гл. гос. сан. врача СССР МЗ СССР 12.08.91. - М.: 1991. - 54 с.
- 14 Інструкція з проектування електромереж 110-0,38 кВ м. Києва (для м. Києва). - К.: ДНДПВТІ "Енергоперспектива" Мінпалива та енергетики України, 2001. - 54 с.

Ключові слова: загальні положення, заклади соціального захисту, земельні ділянки, інженерне обладнання, норми проектування, об'ємно-планувальні рішення, пожежна безпека

ЗМІСТ

	С.
1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ.....	1
2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ.....	1
3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ.....	3
4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
5 РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ.....	5
6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ.....	6
6.1 Житлові приміщення	6
6.2 Обслуговуючі приміщення.....	10
6.3 Вимоги до окремих елементів будинків.....	17
7 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА.....	21
8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ.....	23
8.1 Водопостачання і каналізація	23
8.2 Опалення та вентиляція.....	23
8.3 Електропостачання та електрообладнання.....	25
8.4 Системи зв'язку і сигналізації.....	25
8.5 Ліфти та підйомники.....	26
8.6 Сміттєвидалення	27
Додаток А	
Призначення профільних відділень психоневрологічних інтернатів.....	28
Додаток Б	
Структурні підрозділи територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.....	29
Додаток В	
Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.....	30
Додаток Г	
Склад приміщень територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.....	32
Додаток Д	
Склад приміщень закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.....	34
Додаток Е	
Бібліографія.....	36